

Prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Rîșcani) O. Melniciuc
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

ÎNCHEIERE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Danlistil”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Danlistil” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău, casată hotărârea Judecătoriai Rîșcani, municipiul Chișinău din 30 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 21 februarie 2013 SRL „Danlistil” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva IFS pe mun. Chișinău, iar la 11 iulie 2013 a depus cerere de completare a cerințelor (vol. I f.d. 52-53), solicitând anularea deciziilor IFS pe mun. Chișinău nr. 3492/2/9 din 12 decembrie 2012, nr. 3621/2/9 din 18 decembrie 2012, nr. 3707/2/8 din 20 decembrie 2012, nr. 3814/2/9 din 28 decembrie 2012, nr. 252/2/74 din 30 ianuarie 2013 și nr. 1918/p/2 din 02 mai 2013.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la 22 noiembrie 2012, de către colaboratorii IFS pe mun. Chișinău a fost întocmit actul de control fiscal efectuat prin metoda verificării operative la SRL „Danlistil”.

În urma controlului efectuat, pârâtul a constatat desfășurarea activității fără utilizarea mașinii de casă și control în secția comercială „Geox”, situată în Centrul comercial „MallDova”, prin depistarea excedentului de mijloace bănești în sertarul pentru bani a mașinii de casă și control în sumă de 2 844 lei.

În consecință, de către IFS pe mun. Chișinău a fost emisă decizia nr. 3492/2/9 din 12 decembrie 2012, prin care SRL „Danlistil” i-a fost aplicată amendă în mărime

de 10 000 lei, conform art. 254 alin. (2) din Codul fiscal, pentru efectuarea decontărilor în numerar fără utilizarea mașinii de casă și control cu memorie fiscală existente.

La 29 noiembrie 2012, colaboratorii IFS pe mun. Chișinău au efectuat un control în secția comercială „Geox” situată pe bd. Ștefan cel Mare 136, mun. Chișinău, în rezultatul căruia s-a constatat desfășurarea activității fără utilizarea mașinii de casă și control prin depistarea excedentului de mijloace bănești în sertarul pentru bani în sumă de 500 lei.

În rezultatul examinării actului respectiv, IFS pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 3621/2/9 din 18 decembrie 2012, prin care SRL „Danlistil” a fost sancționată cu amendă în mărime de 25 000 lei pentru comiterea repetată a încălcării privind neutilizarea mașinii de casă și control cu memorie fiscală existente la efectuarea decontărilor în numerar, conform art. 254 alin. (2) din Codul fiscal și amendă în mărime de 10 000 lei pentru neprezentarea la prima cerere a documentelor privind proveniența mărfurilor, conform art. 253 alin. (1) din Codul fiscal.

Consideră că atât actele de control, cât și deciziile de sancționare menționate, sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece sumele bănești reflectate în actele date, au fost depistate nu în casieria întreprinderii, dar în sertarele pentru bunurile personale ale colaboratorilor și sunt mijloace bănești ce aparțin angajaților (vânzătorilor).

La 27 noiembrie 2012, colaboratorii IFS mun. Chișinău au întocmit actul de control fiscal nr. 1-576565, potrivit căruia, a fost constatată împiedicarea controlului prin neprezentarea documentelor necesare organului fiscal.

Iar la 20 decembrie 2012, IFS pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 3707/2/8, prin care a sancționat SRL „Danlistil” cu amendă în mărime de 10 000 lei, pentru încălcarea menționată.

Consideră că actul de control indicat a fost întocmit tendențios și neobiectiv. La primele cerințe ale IFS pe mun. Chișinău, colaboratorii secției comerciale au prezentat actele solicitate. Mai mult ca atât, citația prin care a fost cerută prezentarea documentelor a parvenit prin poștă în adresa administrației reclamantei după începerea de facto a controlului.

La 03 decembrie 2012 colaboratorii IFS mun. Chișinău au întocmit actul de control fiscal nr. 1-584988 prin care a fost constatată neținerea evidenței contabile conform normelor și modului stabilit de legislație, și anume, lipsa evidenței contabile la contul analitic 217.2 „Mărfuri cu amănuntul” pe fiecare subdiviziune în parte, în rezultatul căruia s-a depistat lipsuri de marfă în sumă totală de 912 311 lei, inclusiv TVA și surplusuri de marfă în sumă totală de 347 588 lei, iar TVA aferentă valorii mărfurilor stabilite ca lipsuri în rezultatul inventarierii constituie 152 052 lei.

Astfel, prin decizia nr. 3814/2/9 din 28 decembrie 2012, a fost micșorată TVA destinată trecerii în cont la data de 01 noiembrie 2012 cu 152 052 lei și sancționată SRL „Danlistil” cu amendă în mărime de 50 000 lei, pentru lipsa parțială a evidenței contabile, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, conform art. 257 alin. (5) din Codul fiscal (în redacția legii în vigoare la data comiterii încălcării).

La 30 ianuarie 2013, în conformitate cu actul de control nr. 5-658863 prelungit pe blancheta nr. 5-658864 din 02 ianuarie 2013, întocmit prin metoda verificării totale, IFS pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 252/2/74, prin care: a fost calculată și

încasată suma de 296 774 lei cu titlu de TVA diminuată pentru perioada fiscală februarie 2011; au fost micșorate pierderile fiscale pentru anul 2008 cu 21 196 lei și pentru anul 2009 cu 41 599 lei; a fost micșorată TVA destinată trecerii în cont pentru L/10/2012 cu 9 083 lei; au fost încasate majorările de întârziere (penalitatea) pentru neachitarea în termen a impozitelor și plăților, calculate în rezultatul controlului în sumă de 71 075 lei pentru neachitarea TVA diminuată pentru perioada fiscală februarie 2011; a fost aplicată amendă în sumă de 203 769 lei, în mărime de 15 % din venitul impozabil diminuat pentru perioada anilor 2010-2011 conform art. 260 alin. (5) din Codul fiscal; amendă în sumă de 89 032 lei, în mărime de 30 % din suma TVA diminuată pentru perioada fiscală L/02/2011 conform art. 261 alin. (4) din Codul fiscal; amendă în sumă de 5 000 lei pentru întocmirea incompletă și neconformă a declarațiilor persoanei juridice conform art. 257 alin. (1) din Codul fiscal; amendă în sumă de 2 000 lei pentru prezentarea declarațiilor privind TVA care conțin informație neautentică conform art. 260 alin. (3) din Codul fiscal; a fost aplicată amendă în sumă de 75 968 pentru efectuarea de către SRL „Danlistil” a decontărilor în numerar prin intermediar.

Prin cererea de completare a cerințelor, reclamantul a indicat că pe parcursul examinării cauzei, la 02 mai 2013, IFS pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 1918/p/2, prin care a aplicat amendă în mărime de 10 000 lei pentru încălcarea legislației fiscale manifestate prin neprezentarea documentelor de proveniență a mărfii.

Consideră că decizia nr. 1918/p/2 este ilegală din motivul că organului de control i-au fost prezentate toate documente solicitate.

Indică SRL „Danlistil” că contestațiile înaintate împotriva deciziilor emise au fost respinse de IFS pe mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014 s-a admis integral acțiunea și s-au anulat deciziile IFS pe mun. Chișinău nr. 3492/2/9 din 12 decembrie 2012, nr. 3621/2/9 din 18 decembrie 2012, nr. 3707/2/8 din 20 decembrie 2012, nr. 3814/2/9 din 28 decembrie 2012, nr. 252/2/74 din 30 ianuarie 2013 și nr. 1918/p/2 din 02 mai 2013. (vol. I f.d. 150-154)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015 s-a respins apelul declarat de IFS pe mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014. (vol. I f.d. 177-184)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 aprilie 2015 s-a admis recursul declarat de IFS pe mun. Chișinău, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014 și s-a restituit cauza la rejudecare în prima instanță, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău. (vol. I f.d. 200-207)

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 octombrie 2015 cererea de chemare în judecată s-a admis și s-au anulat deciziile IFS pe mun. Chișinău nr. 3492/2/9 din 12 decembrie 2012, nr. 3621/2/9 din 18 decembrie 2012, nr. 3707/2/8 din 20 decembrie 2012, nr. 3814/2/9 din 28 decembrie 2012, nr. 252/2/74 din 30 ianuarie 2013 și nr. 1918/p/2 din 02 mai 2013, ca fiind ilegale. (vol. I f.d. 244-249)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 s-a respins apelul declarat de IFS pe mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 octombrie 2015. (vol. II f.d. 23-29)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de IFS pe mun. Chișinău, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 și s-a restituit pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. (vol. II f.d. 52-59)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 s-a admis apelul declarat de IFS pe mun. Chișinău.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 octombrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Danlistil” împotriva de IFS pe mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, iar concluzia acesteia privind ilegalitatea deciziilor contestate este neîntemeiată.

În acest sens, instanța de apel a conchis că din conținutul actelor de control ale IFS pe mun. Chișinău rezultă cu certitudine faptul încălcării legislației fiscale de către contribuabilul SRL „Danlistil”.

La 17 august 2017 SRL „Danlistil” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și menținerea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 octombrie 2015.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că instanța de apel incorect a apreciat circumstanțele cauzei și ca urmare greșit a aplicat normele de drept procesual și material.

Susține că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile instanței ierarhic superioare și s-a limitat doar la reiterarea constatărilor făcute de pârât/intimat și fără a da apreciere cuvenită argumentelor reclamantului sub aspectul motivelor care au servit temei de respingere a acțiunii.

Prin referința din 05 octombrie 2017 intimatul a indicat că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și nu cuprinde argumente ce se referă la ilegalitatea sau netemeinicia deciziei instanței de apel, iar prin urmare este neîntemeiat, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 07 februarie 2017, însă la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul înaintat la 17 august 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Danlistil” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Danlistil”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari